

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.I.10.246/2019/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Gál Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
. Szabó Győző ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
. Csumpilla Rita ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú felmondás
jogellenességének jogkövetkezményei és jutalék

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.038/2018/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
33.M.859/2016/65.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.038/2018/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 70.000 (hetvenezer) forint és 18.900 (tizennyolcezer-kilencszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 92.380 (kilencvenkétezer-háromszáznyolcvan) forint felülvizsgálati illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2016. március 2-től állt az alperes alkalmazásában kereskedő munkakörben. A munkavállalók ösztönzésére az alperes jutalékrendszert dolgozott ki a munkaszerződés 2. számú mellékletében foglaltak szerint. Így jutalékot számoltak el - a feltételek teljesülése esetén - új félpótkocsi értékesítése, bérbeadás, új **I... I...** haszongépjármű értékesítése után.
- [2] A felperes munkaviszonyát az alperes 2016. október 6-án azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Ennek indokolása szerint a munkavállaló munkaköre kereskedő, munkakörébe tartozó feladata az ügyletek megkötése és az azokhoz kapcsolódó dokumentáció elkészítése volt. A munkavállaló szerződéses ajánlatot készített az **I... T...** Bt. részére. A haszongépjármű szállítási szerződéssel összefüggésben a Bt. úgy nyilatkozott, hogy a munkáltató által megjelölt tartalmú szállítási szerződést nem kötötte meg az alperessel, az okiraton szereplő aláírás nem az **I... T...** Bt. törvényes képviselőjétől származik. Az **I... T...** Bt. által megküldött aláírásminta ellenőrzésekor egyszerű „szemrevételezéssel” is megállapítható volt, hogy a 2016. június 16-ai dátummal készült „haszongépjármű szállítási szerződés” elnevezésű okiratot nem az **I... T...** Bt. törvényes képviselője, **I... G...** írta alá, ezért az okiratban foglalt tartalommal a szerződés nem jött létre. Az azonnali hatályú felmondás szerint a munkavállaló nem járt el kellő gondossággal a szerződés megkötésekor. Nem vett részt annak aláírásakor az eljárásban, nem ellenőrizte, hogy azt ki írta alá, ebből következően azt sem, hogy az iratban szereplő tartalommal létrejött-e az írásbeli kötelezettségvállalás a megrendelő részéről. A szerződések megkötése előkészítésének dokumentálása a munkavállaló feladata, így nem mellőzhető, hogy az eljárás során pontosan meggyőződjék arról, olyan személy vállal-e kötelezettséget, aki arra jogosult. A

munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségét súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte, magatartása a munkáltató gazdasági tevékenységére jelentős mértékű kockázatot jelentett.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Ezen túlmenően elmaradt jutalék címén 450.302 forint kifizetését igényelte.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az azonnali hatályú felmondás mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak, továbbá alaptalannak ítélte a felperes jutalék címén előterjesztett követelését is.

Az első- és másodfokú bíróság ítélet

- [5] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 33.M.859/2016/65. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek kártérítés címén 856.000 forint elmaradt jövedelmet és 262.066 forint jutalékot, valamint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 78. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdésében foglaltakra.
- [7] A bíróság álláspontja szerint az alperes bizonyítása nem vezetett eredményre, mivel **G... F...** ügyvezető nyilatkozata, valamint **P... T...** tanúvallomása alátámasztotta azt a gyakorlatot, miszerint e-mailben is visszaküldhető volt régebbi ügyfél által az aláírt szerződés. **I... G...** tanúvallomása alapján a perbeli szerződés előtt nem állt kapcsolatban az alperessel, így nem minősült régi ügyfélnek. Ez az alperes azon gyakorlatát is alátámasztja, hogy nem volt munkaköri kötelezettsége az értékesítőnek az aláírásnál való jelenlét. A felperesnek nem volt munkaköri feladata, hogy a szerződésen lévő aláírást ellenőrizze, ezt az ügyvezető nyilatkozata is alátámasztotta.
- [8] **K... T...** tanúvallomása szerint a forgalomba helyezésre akkor kerül sor, ha a finanszírozás rendben van, vagy készpénzes vevő esetén kifizette a vételárat. Ez cáfolja a felmondás indokolásának azon részét, hogy 2016. október 3-án nyilatkozott az **I... T...** Bt. arról, hogy a részére megküldött „Haszongépjármű szállítási szerződés” elnevezésű okiraton lévő aláírás nem az **I... T...** Bt. törvényes képviselőjétől származik, mivel ezt megelőzően 2016. szeptember 26-án és 28-án már forgalomba helyezték a két gépjárművet. **K... T...** tanúvallomása szerint a pótkocsik

megérkezése után az ügyfél csak az egyik gépjárműhöz szolgáltatott iratokat a forgalomba helyezés érdekében. Ugyanakkor mindkét gépjármű esetében ez megtörtént 2016. szeptember 26-án és 28-án B... F... Kormányhivatala **K...** Hivatalának adatszolgáltatása szerint.

- [9] Nem volt megállapítható, hogy a felperes a munkaviszonyból származó kötelezettségét jelentős mértékben megszegte az **I... T...** Bt-vel létrejött szerződéskötés során, ezért a bíróság az azonnali hatályú felmondást jogellenesnek találta, és a jogkövetkezményeket illetően az Mt. 82. § (1) (2) bekezdését alkalmazta.
- [10] Az elsőfokú bíróság részletes elszámolást adott az alperest terhelő jutalék fizetést illetően is.
- [11] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.038/2018/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta és az azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményével kapcsolatos keresetet elutasította. Az alperest jutalék címén terhelő marasztalás összegét leszállította, a perköltség fizetési kötelezettséget mellőzte. Határozott a másodfokú perköltségről és az illetékfizetésről.
- [12] A másodfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára, a 6. § (1) bekezdésre, valamint az 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakra.
- [13] A felperes munkaszerződése előírta, hogy a munkakörét képességei teljes kifejtésével, a munkáltató érdekeinek messzemenő figyelembevételével köteles ellátni, ügyelnie kell a munkáltató jó hírének és jogos gazdasági érdekeinek megőrzésére.
- [14] A per adatai igazolták, hogy a felperes az Mt. és a munkaszerződés idézett rendelkezéseit megsértette. Azt, hogy az **I... T...** Bt-vel ténylegesen 2 darab pótkocsi megrendeléséről tárgyalt, kizárólag a felperes állította, azt egyéb adatok nem támasztották alá, ugyanakkor az alperesnek két pótkocsira vonatkozó szerződést adott át, amelyen nem a megrendelő aláírása szerepelt. **I... G...** a Bt. törvényes képviselője tanúkénti meghallgatásakor előadta, hogy az általa aláírt szerződés egy pótkocsi megvásárlására vonatkozott, amit következetesen állított a kifizetés és az átvétel során is. **P... T...** tanúvallomása, illetve az alperes ügyvezetőjének nyilatkozata egyértelmű volt tekintetben, hogy az alperes régi ügyfeleinek volt lehetőségük a szerződés aláírására az üzletkötő távollétében, az **I... T...** Bt. ugyanakkor új ügyfél volt, korábban nem állt kapcsolatban az alperessel. Az azonnali hatályú felmondás indoka nem a fizikai jelenlét hiánya, hanem az volt, hogy az alperesnél utóbb leadott szerződés nem csupán megfelelő aláírást nem tartalmazott, de nem tükrözte a megrendelő szerződéses akaratát sem.
- [15] Az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás igazolta, hogy a felperes az **I... T...** Bt. törvényes képviselője által aláírt

szerződést az alperesnél nem adta le, csupán jelezte, hogy az ügyfél két pótkocsit kíván megvásárolni. A gépkocsik határidőre megérkeztek, az alperes pedig akkor értesült az ügyfél tényleges szándékáról, amikor az **I... T...** Bt. ügyvezetője a gépkocsi átvétele céljából hetekkel később megjelent a telephelyen. Nem vitásan a Bt. utóbb a másik pótkocsit is megvásárolta, azonban peradat, hogy ennek érdekében az alperes jelentős kedvezményeket biztosított.

[16] A felperes kereskedőként a munkáltatót képviselte az ügyfelek felé, az alperes alappal várta el tőle jó hírének és jogos gazdasági érdekének megóvását.

[17] Az **I... T...** Bt. részére értékesített mindkét pótkocsi után a felperes nem volt jogosult a jutalékra. Az hogy utóbb az ügyfél engedmények folytán a másik pótkocsit is átvette, nem értékelhető a felperes javára.

[18] A másodfokú bíróság ítéletében részletesen kifejtette, hogy a felperes milyen számítási mód alkalmazásával, és milyen összegű jutalékra szerzett jogosultságot.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének helytadó döntés meghozatalát kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) (2) bekezdésére, valamint az Mt. 78. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozott.

[20] A Pp. 206. § (1) bekezdésére utalással a felperes kifejtette, hogy a másodfokon eljáró bíróság a bizonyítékok értékelése során törvénysértő módon járt el, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem vette figyelembe.

[21] **G... F...** az alperes törvényes képviselője a 16. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldalának 1. bekezdésében maga nyilatkozott úgy, hogy „A foglaló bekérőt azért állítottuk ki még azt megelőzően, hogy a szerződés beérkezett volna, mert nekünk is érdekünk, hogy minél előbb bejöjjön az előleg, ezért megküldtük a vevő részére”.

[22] Az alperes alátámasztotta a felperes azon állítását is, hogy az **I... T...** Bt. két darab félpótkocsit kívánt tőle megvásárolni és megcáfolja az ítélet azon állítását, hogy „Az azonnali hatályú felmondás indoka ugyanakkor - ahogy arra az alperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében - nem a fizikai jelenlét hiánya, hanem az volt, hogy az alperesnél utóbb leadott szerződés nem csupán megfelelő aláírást nem tartalmazott, de az nem tükrözte a megrendelő szerződéses akaratát”. A másodfokú bíróság ezen megállapítása jogsértő és bizonyítékokkal nem alátámasztott.

[23] A Pp. 164. §-ra hivatkozva a felperes utalt arra, hogy az **I... T...** Bt. szerződéses akaratát támasztja alá a két félpótkocsi

forgalomba helyezéséről szóló, a B... F... Kormányhivatala
K... Hivatalának adatszolgáltatása.

- [24] Az alperes az azonnali hatályú felmondás indokolásában úgy nyilatkozott, hogy „Haszongépjármű szállítási szerződés” 2016. június 16-án nem jött létre. Ezen állításával ellentétben a per során alperes azon kijelentést tette, hogy egy jármű esetében nem volt vitatott a szerződés létrejötte, és az abból eredő, felperes jutalék iránti igényét az alperes a per során nem vitatta.
- [25] A másodfokú bíróság nem vette figyelembe a mérlegelés során (Pp. 206. §), hogy alperes a **G... T...** Kft-vel történő e-mail levelezés becsatolásával kapcsolatosan – melyet a felperes indítványozott – a per során először akként nyilatkozott, hogy azok nem állnak a rendelkezésére, utóbb pedig azt a kijelentést tette, hogy azt felhívás ellenére sem fogja becsatolni.
- [26] Ezen két nyilatkozat alapján kétséget kizáróan kijelenthető, hogy az alperes rendelkezett ezen e-mail levelezéssel, és azért nem bocsátotta a bíróság rendelkezésére, mert annak alapján megállapítható lett volna olyan szerződés megkötése, amely után a felperest jutalék illette volna meg.
- [27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezésével.
- [28] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a határozat meghozatalakor betartotta a Pp. 206. §-nak (1) bekezdését, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, azok egybevetésével helyesen határozta meg a tényállást.
- [29] A felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként hivatkozott az Mt. 78. § (1) (2) bekezdésére. Ezzel összefüggésben azonban semmilyen előadást nem tett, emiatt nem állapítható meg a kérelméből, miszerint a másodfokú bíróság mely körben, hogyan sértette meg a hivatkozott jogszabályhelyet, azaz a megsérteni vélt jogszabály megjelölésén túl nem tartalmazza a kérelem a jogszabálysértés leírását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [31] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

- [32] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3-6. pont). Ebből következően azon felülvizsgálati érvelés volt érdemben vizsgálendő, amely a fenti előírásoknak megfelelt.
- [33] Az alperes a felperes munkaviszonyát az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára alapított azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Azt róta a terhére, hogy az **I... T...** Bt. részére üzletkötőként (eladóként) szerződéses ajánlatot készített. A megrendelő azonban állította, hogy ilyen tartalommal (2 pótkocsi vásárlása) nem kötött szerződést, a megállapodáson az aláírás nem a törvényes képviselőtől származott. A felperes e körben nem járt el körültekintően, nem ellenőrizte, hogy a szerződés megfelelt-e az írásbeliséghez fűzött követelményeknek, ezzel pedig megsértette a munkáltató gazdasági érdekét.
- [34] A bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság helyesen következtetett arra, miszerint kizárólag a felperes állította, hogy az **I... T...** Bt.-vel a két darab pótkocsi megrendeléséről tárgyalt, a megrendelő ezt tagadta. A felperes az alperes részére két pótkocsiról szóló szerződést adott át, azon azonban nem a megrendelő aláírása szerepelt. **I... G...** a Bt. törvényes képviselője azt erősítette meg, hogy egy pótkocsit kívánt megvásárolni, tárgyalás is erre nézve folyt közöttük.
- [35] A bizonyítékok helyes értelésével (Pp. 206. §) állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes által leadott szerződés nem a Bt. képviselőjétől származó aláírást tartalmazta, és abból a megrendelő szerződéses akarata sem tűnt ki.
- [36] Kétségtelen tény, hogy egy jármű esetében létrejött a felek megállapodása, az adás-vétel teljesedésbe ment, ez azonban nem jelenti azt, hogy a felperes a második jármű megrendelése során a tőle elvárható gondosságot tanúsította, és a munkaköri leírásban foglaltakat betartva járt el.
- [37] A perben az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a felperes a terhére rótt magatartást elkövette, a felperesnek pedig azt, hogy a

megrendelő két pótkocsi beszerzését kérte rajta keresztül. Ez utóbbit hitelt érdemlően nem tudta igazolni (Pp. 164. §), az azonnali hatályú felmondásban foglaltak nyertek tehát bizonyítást.

[38] A felperes a másodfokú bíróság által megállapított jutalék összegét is sérelmezte, e körben azonban konkrét jogszabálysértésre nem hivatkozott, így az erre vonatkozó érvelése érdemben nem volt értékelhető.

[39] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felvett bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

[40] A Kúria a következetes ítélkezési gyakorlata értelmében a Pp. 206. § (1) bekezdésére való hivatkozás kizárólag abban az esetben eredményezheti a felülvizsgálati kérelem alaposságát, amennyiben a jogerős ítéletben megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség (BH2012.173, Mfv.I.10.360/2017.; Mfv.I.10.708/2016/4.; Mfv.I.10.546/2018/5.).

[41] A perben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során nyilvánvalóan és alapvetően téves következtetésre nem jutott, ezért a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot. A törvényszék a bizonyítékokat helytállóan értékelte, a lefolytatott bizonyítás eredményeként helyesen állapította meg a tényállási elemek egyenkénti és együttes vizsgálata alapján, hogy az azonnali hatályú felmondás nem jogellenes.

[42] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése értelmében.

Záró rész

[43] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.

[44] A felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a felülvizsgálati eljárási illetéke az állam terhén marad az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

, 2020. február 19.

- . Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
s.k. előadó bíró
- . Gál Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő